



του **Δημήτρη Καλτσώνη**

Έχει νόημα να επιδιώκεται η έξοδος από το ευρώ χωρίς αποδέσμευση από τη φυλακή της ΕΕ; Αυτό είναι ένα ερώτημα που συχνά ανακύπτει σε όσους προβληματίζονται για την ανάγκη φιλολαϊκής εξόδου από την κρίση.

Η αλήθεια είναι ότι η έξοδος από το ευρώ σπάει ένα κρίκο της αλυσίδας των δεσμών της ΕΕ αλλά δεν απελευθερώνει την εθνική οικονομία και τους εργαζόμενους από τα δεσμά. Γιατί η έξοδος από το ευρώ δίνει μεν κάποια εργαλεία για την άσκηση εθνικής οικονομικής πολιτικής που όμως δεν αρκούν. Το εθνικό νόμισμα δίνει κάποια στοιχειώδη εργαλεία για την άσκηση οικονομικής πολιτικής, δεν καταργεί όμως τις θανατηφόρες δεσμεύσεις και την υποταγή της οικονομίας μας στις πολυεθνικές της ΕΕ. Για τη χάραξη αναπτυξιακής πολιτικής σε όφελος των εργαζομένων είναι ανάγκη να σπάσουν οι περιορισμοί, δεσμεύσεις και απαγορεύσεις της ΕΕ.

Η έξοδος από το ευρώ θα είναι μια ανάσα αλλά όχι η επαναφορά της ζωής. Η έξοδος από το ευρώ είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα που πρέπει να συνοδευτεί από το δεύτερο γιατί διαφορετικά θα μείνει μετέωρο και κανείς δεν μπορεί να μείνει αιωρούμενος. Ας το δούμε λίγο πιο συγκεκριμένα.

10 θέσεις για την αποδέσμευση

1. Δεν μπορεί να υπάρξει βιομηχανική ανάπτυξη, όσο βρισκόμαστε μέσα στην ΕΕ. Η ΕΕ διαθέτει καταμερισμό εργασίας σύμφωνα με τον οποίο η χώρα μας δεν έχει βιομηχανική βάση. Τρανταχτό παράδειγμα είναι η συρρίκνωση των ναυπηγείων μας, ενός κλάδου που παραδοσιακά υπήρξε σημαντικός για την Ελλάδα.

2. Η χώρα μας δεν δικαιούται κατά την ΕΕ να έχει αυτοδύναμη αγροτική πολιτική. Αυτό το δείχνει η καταστροφή της αγροτικής οικονομίας, σε μια σειρά προϊόντα κλειδιά, μέσω της κοινής αγροτικής πολιτικής. Το 1981 το ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων ήταν

πλεονασματικό. Σήμερα όλοι γνωρίζουμε που έχουμε καταντήσει.

3. Δεν μπορεί να υπάρξει αντιστροφή των ιδιωτικοποιήσεων εντός της ΕΕ. Πολύ περισσότερο δεν θα επιτραπεί στη χώρα μας να καταστήσει το δημόσιο τομέα ατμομηχανή της οικονομικής ανάπτυξης όσο βρίσκεται στην ΕΕ. Οι λογικές αυτές αντίκεινται ευθέως στις Συνθήκες και στη βαθύτερη λογική που διέπει την ΕΕ.

4. Δεν μπορεί να υπάρξει ανάταξη των εργασιακών δικαιωμάτων εντός της ΕΕ, και όχι μόνο λόγω τη επιτροπείας και των μνημονίων. Η ΕΕ, ήδη πολύ πριν την κρίση εργαζόταν συστηματικά για τον περιορισμό των εργασιακών δικαιωμάτων, τόσο στις αναπτυγμένες χώρες και ακόμη πιο έντονα στις λιγότερο αναπτυγμένες όπως η Ελλάδα. Οι στρατηγικές του Μάαστριχτ και της Λισαβόνας είχαν χαραχτεί πολύ πριν την κρίση. Η “ελευθερία της αγοράς”, δηλαδή του μεγάλου κεφαλαίου, είναι το βάθρο των Συνθηκών της ΕΕ, είναι το DNA της.

5. Ας πάρουμε τα πανεπιστήμια. Δεν μπορεί να υπάρξει εντός της ΕΕ πολιτική αντιστροφής των ιδιωτικοποιήσεων – εμπορευματοποίησης τη ανώτατης εκπαίδευσης. Ούτε μπορεί να υπάρξει αναβάθμιση του δημόσιου δωρεάν χαρακτήρα του πανεπιστημίου. Αντίκειται κάτι τέτοιο στις κατευθύνσεις της Μπολόνια, της ΕΕ δηλαδή.

6. Δεν μπορεί να υπάρξει έρευνα και ερευνητική πολιτική που θα οδηγεί σε μια ανεξάρτητη οικονομική ανάπτυξη σε όφελος του λαού. Το μόνο που μπορεί να υπάρξει είναι επιμέρους ερευνητικά προγράμματα, που θα εντάσσονται και θα εξυπηρετούν τις ανάγκες της δυτικοευρωπαϊκής βιομηχανίας και όχι της Ελλάδας και όπου ο ρόλος της χώρας μας θα είναι δευτερεύων και συμπληρωματικός, για να μην πω αμελητέος.

7. Δεν μπορεί να υπάρξει ριζικός εκδημοκρατισμός εντός της ΕΕ. Ήδη πριν την κρίση, πριν τα μνημόνια, το 80% των νομοθετημάτων που ψηφίζονταν στη Βουλή έρχονταν καθ’ υπαγόρευση των κατευθύνσεων της ΕΕ. Ας υποθέσουμε ότι μια ριζοσπαστική κυβέρνηση θέλει να περιορίσει την ασυδοσία του μεγάλου κεφαλαίου στο χώρο των μέσων ενημέρωσης. Θυμάστε τι έγινε με το άρθρο 14 του Συντάγματος; Επιχειρούσε να θέσει κάποιους ελάχιστους περιορισμούς στους μεγαλοϊδιοκτήτες, τίποτε περισσότερο. Η συνταγματική διάταξη παρέμεινε ανενεργή, ουσιαστικά καταργήθηκε με εντολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

8. Δεν μπορεί να υπάρξει άμυνα και αμυντική βιομηχανία στη χώρα μας εντός της ΕΕ. Η ΕΕ έχει καταστρέψει ουσιαστικά όχι μόνο την αμυντική βιομηχανία της χώρας αλλά

συνολικότερα την οικονομία. Μας έχει υπό επιτροπεία. Χωρίς αυτοδύναμη οικονομία όμως δεν μπορεί να υπάρχει πραγματική αμυντική δυνατότητα. Αν θέλει η χώρα μας να έχει τέτοια δυνατότητα θα πρέπει να αψηφήσει τις κατευθύνσεις της ΕΕ και να χαράξει τη δική της ανεξάρτητη οικονομική πολιτική και στο χώρο της αμυντικής βιομηχανίας. Θα πρέπει δηλαδή να απελευθερωθεί από την ΕΕ.

9. Υποστηρίζει η κυβέρνηση και τα κόμματα του ευρωμονόδρομου πως τα σύνορα της Ελλάδας είναι και σύνορα της ΕΕ και ότι τάχα αυτό διασφαλίζει την εδαφική μας ακεραιότητα. Η ιστορική πείρα μας έχει δείξει επίσης ότι οι ΗΠΑ και η ΕΕ στις κρίσιμες στιγμές παίρνουν θέση -στην καλύτερη περίπτωση- ίσων αποστάσεων. Όταν παίρνουν θέση ίσων αποστάσεων ανάμεσα στον επιτιθέμενο και στον θιγόμενο, αυτό σημαίνει ότι στην πραγματικότητα ευνοούν τον επιτιθέμενο.

Στις σπάνιες περιπτώσεις, που για συγκυριακούς γεωπολιτικούς λόγους, δείχνουν (η Γερμανία ή η Γαλλία πχ.) ότι αντιτάσσονται στην Τουρκία, αυτό έχει πολύ βραχύ ορίζοντα. Ας θυμηθούμε τις παλινωδίες της γερμανικής ή της γαλλικής πολιτικής έναντι της Τουρκίας και πόσο εύκολα περνούν από την αντιπαράθεση στις συμφωνίες, πολύ συχνά κάτω από το τραπέζι. Ανά πάσα στιγμή μπορεί να πουλήσουν την Ελλάδα, όπως εξάλλου έκαναν πολλές φορές στο παρελθόν. Κορυφαία ιστορικά παραδείγματα είναι η μικρασιατική καταστροφή και η Κύπρος. Σήμερα, οι ΗΠΑ βρίσκονται σε μια κάποια κόντρα με την Τουρκία. Ποιος μας λέει ότι δεν θα τα βρουν σε βάρος της Ελλάδας;

10. Η θέση της Ελλάδας στην ΕΕ και στο NATO αφοπλίζει πολύπλευρα τη χώρα και της στερεί τα μέσα για την περιφρούρηση της εδαφικής της κυριαρχίας και ακεραιότητας. Όσο είμαστε στην ΕΕ και στο NATO δεν μπορούμε να έχουμε πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική, άρα δεν έχουμε περιθώρια ελιγμών. Δεν έχουμε περιθώρια συμμαχιών που θα σταθεροποιήσουν τη θέση μας. Αμυντικά είμαστε απολύτως εξαρτημένοι από τις γερμανικές και βορειοαμερικανικές πολυεθνικές οι οποίες μπορούν ανά πάσα στιγμή να διακόψουν τη ροή ανταλλακτικών και εφοδίων και να μας καταστήσουν άοπλους.

Να προετοιμαστεί ο λαός

Επομένως, παραμονή στην ΕΕ και έξοδος από το ευρώ, έστω και στο πλαίσιο μιας φιλολαϊκής πολιτικής, θα οδηγήσει σε τραγική αποτυχία, καθώς η φιλολαϊκή αναπτυξιακή πολιτική δεν θα μπορεί να ξεδιπλωθεί καθώς η ΕΕ θα συνεχίζει να ελέγχει με χίλια δυο σημαντικά νήματα την οικονομία της χώρας, στραγγαλίζοντάς την.

Έξοδος από το ευρώ στο πλαίσιο ενός φιλολαϊκού προγράμματος, θα σημάνει έναρξη οικονομικού πολέμου από την πλευρά των μονοπωλίων της ΕΕ. Άρα, όσο βαθύτερη η ρήξη με την ΕΕ (δηλαδή πλήρης αποδέσμευση), τόσο αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της επίθεσης θα υπάρξει από τις λαϊκές δυνάμεις.

Ο στόχος της απελευθέρωσης από την ΕΕ δεν μπορεί να αποκόπτεται, άμεσα ή έμμεσα, από το στόχο της εξόδου από το ευρώ. Έχουμε υποχρέωση να ενημερώσουμε με ειλικρίνεια το λαό, να βοηθήσουμε να μην τρέφει αυταπάτες ότι τάχα μπορεί να γλιτώσει από το αδιέξοδο μόνο με την έξοδο από το ευρώ. Πρέπει να τον ενημερώσουμε και να εξηγήσουμε την ταξική ουσία των ιδρυτικών Συνθηκών της ΕΕ. Πρέπει να προετοιμάζονται οι εργαζόμενοι, ιδεολογικά, πολιτικά, οργανωτικά, για μια πορεία συγκρούσεων. Αν η ΕΕ και η εγχώρια ολιγαρχία αντέδρασαν όπως αντέδρασαν στο δημοψήφισμα του 2015, ας φανταστεί κανείς πώς θα αντιδράσουν σε περίπτωση που μια λαϊκή ριζοσπαστική κυβέρνηση θελήσει να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της.

Ελάχιστο όριο

Από την ίδια άποψη, το μέτωπο των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων που χρειαζόμαστε σήμερα δεν μπορεί να οικοδομηθεί σε μια γραμμή πίσω από την απελευθέρωση – αποδέσμευση από την ΕΕ, δεν μπορεί να οικοδομηθεί με μια “α λα καρτ” πολιτική στο ζήτημα της ΕΕ. Διαφορετικά εγκυμονεί ο κίνδυνος, στην κρίσιμη στιγμή, μια σειρά πολιτικές δυνάμεις να κάνουν πίσω, το μέτωπο να διαλυθεί και να οδηγηθεί σε μια συντριπτική ήττα. Ή ακόμη, κινδυνεύει το όποιο εγχείρημα να έχει παρόμοια κατάληξη με του ΣΥΡΙΖΑ. Ανεξάρτητα από τον τρόπο και τους ρυθμούς υλοποίησης της αποδέσμευσης από την ΕΕ, η στόχευση πρέπει να είναι ευκρινής στο λαό. Αποτελεί όρο οποιασδήποτε φιλολαϊκής πολιτικής.

Ο στόχος της αποδέσμευσης από την ΕΕ προκύπτει από τα αντικειμενικά δεδομένα και από την εμπειρία των χρόνων της κρίσης. Προκύπτει όμως και από την ωρίμανση του υποκειμενικού παράγοντα. Η δυσaráσκεια και η αντίθεση του λαού στην ΕΕ μεγαλώνει όπως δείχνουν οι δημοσκοπήσεις αλλά δεν μπορεί να βρει ακόμη πολιτική έκφραση.

Πηγή: kordatos.org